

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -11- 06	
Dnr	Rnr

TJÄNSTESKRIVELSE
2015-11-04
Utbildningskontoret

Utbildningsnämnden
Kommunstyrelsen

KS 2015/127

Investering produktionsstartbeslut – Täljegymnasiets idrottshall tillgänglighetsanpassas

Dnr: UN 15/0096 KS 15/336

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämnden har beslutat att en av de anpassningsåtgärder som prioriteras av utbildningsnämnden för år 2015-2017 är ”Täljegymnasiets idrottshall tillgänglighetsanpassas”. TelgeFastigheter AB har i samråd med utbildningskontoret upprättat en tillgänglighetsanpassning samt lämnat en offert (2 650 000 miljoner SEK) för denna. Utbildningskontoret tillstyrker kommunstyrelsen att uppdra TelgeFastigheter AB att utföra ombyggnadsprojektet enligt upprättade handlingar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2015-11-04 Investering produktionsstartbeslut – Täljegymnasiets idrottshall tillgänglighetsanpassas

PM, beskrivning av byggprojekt ”tillgänglighetsanpassning av Täljegymnasiets idrottshall”

Protokoll 2015-02-17 utbildningsnämnden § 20, se länk:

<http://www.sodertalje.se/mainupload/dokument/Kommun%20o%20demokrati/Politik%20och%20p%3%a5verkan/N%c3%a4mnder/UN/F%c3%b6redragningslistor%20och%20protokoll/2015/2015-02-17%20protokoll.pdf>

Ärendet

Mål och budget 2015-2017 har i bilaga 4c Lokalinvesteringar 2015-2017 rubrik ”Anpassningsåtgärder (prioriteras av utbildningsnämnden)”. Denna rubrik möjliggör för utbildningsnämnden att välja vilket eller vilka lokaler som ska anpassas år 2015, 2016 och 2017. Vid utbildningsnämndens sammanträde 2015-02-17 beslutades att ”Täljegymnasiets idrottshall tillgänglighetsanpassas”. TelgeFastigheter AB har i samråd med utbildningskontoret upprättat ett förslag till tillgänglighetsanpassning av Täljegymnasiets idrottshall. Investerings storlek är bedömd till 2 650 000 miljoner SEK, enligt offert från TelgeFastigheter AB.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

TelgeFastigheter AB har lämnat en offert baserad på ett investeringsbelopp 2 650 000 miljoner SEK. Detta innebär en ökad årshyra på 189 480 kr/år, totalt inklusive ursprunglig hyra blir det 1 372 321 kr/år. Beräknad driftstart är augusti 2016.

Kompensation för ökade hyreskostnader får äskas när slutavräkning investeringsprojektet är gjord. Lokalkompensationen finansieras ur det centrala anslaget för ökade hyreskostnader.

Förvaltningens förslag till utbildningsnämnden:

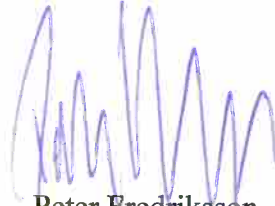
Utbildningsnämnden tillstyrker kommunstyrelsen att uppdra TelgeFastigheter AB att utföra tillgänglighetsanpassning av Täljegymnasiets idrottshall enligt upprättade handlingar.

Förvaltningens förslag till kommunstyrelse:

Kommunstyrelsen uppdrar TelgeFastigheter AB att utföra tillgänglighetsanpassning av Täljegymnasiets idrottshall enligt upprättade handlingar.

Martin Andrae
Stadsdirektör

Peter Fredriksson
Utbildningsdirektör

Handläggare: Johan Ljöstad
Lokalstrateg
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-5230 1626
E-post: johan.ljostad@sodertalje.se

Handläggare: Lille-Vie Eklind
Lokalstrateg skola förskola
utbildningskontoret
Telefon (direkt): 08-5230 2601
E-post: lille-vie.eklind@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Kommunstyrelsens kontor/Lokalstrateg

Kultur- och fritidskontoret

Samhällsbyggnadskontoret

TelgeFastigheter AB

Utbildningskontoret/Lokalstrateg skola förskola

Täljegymnasiets idrottshall

– Tillgänglighetsanpassning

Datum: 2015-11-04

Handläggare: Lille-Vie Eklind, utbildningskontoret

Diarienummer: UN 15/0096, KS 15/336

Vad ska göras?

Idrottshallen, Täljegymnasiets idrottshall, ska tillgänglighetsanpassas. Målsättning är att nå en godkänd funktionell lösning med så små ändringar av befintlig byggnad som möjligt.

Innehåll projekt

Anpassning av planlösning i och med installation av hiss, en plattformshiss.

Anpassning av utgång från idrottshall så att dörröppning kan användas som utrymningsväg.

Anpassning av utrymme utanför nödutrymningsdörr.

Komplettering av omklädningsutrymmen med RWC.

I detta byggprojekt har vi valt att planera för högre krav än vad som krävs vad gäller frångänglighet av idrottshallen för att på så sätt nå en möjlig utrymning av samtliga elever som kan vistas i idrottshallen vid en idrottslektion.

Bakgrund

Idrottshallen är placerad en våning upp, ovanför omklädningsrum. För att komma till idrottshallen idag finns en trappa att tillgå, inget mer. För att idrottshallen ska vara godkänd enligt nuvarande myndighetskrav behöver en hiss installeras.

Tidplan

Projektet kan tidigast starta i juni 2016. Start beror på produktionsstartbesked i kommunstyrelsen, och godkänt tekniskt samråd. Produktion är beräknad att utföras under sommarlov 2016. Det gör att idrottshallen kan användas igen vid start HT16.

Beslut

2014-12-15

Kommunfullmäktige beslutar att rubriken "Anpassningsåtgärder" ska finnas med i lista över investeringsprojekt som ska uppföras av TelgeFastigheter. Projektrubriken finns med i Mål och budget 2015-2017, bilaga 4c.

2015-02-17

Utbildningsnämnden beslutar att de medel som finns för "Anpassningsåtgärder" bland annat ska användas till Täljegymnasiets idrottshall tillgänglighetsanpassning.

2015-11-17

Förvaltningens förslag till utbildningsnämnden, tillstyrk kommunstyrelsen att uppdra TelgeFastigheter AB att utföra "Investering produktionsstartbeslut – Täljegymnasiets idrottshall tillgänglighetsanpassas" enligt de handlingar som ligger till grund för offert från TelgeFastigheter AB.

2015-11-27

Kommunstyrelsen väntas ge produktionsstartbeslut, uppdra TelgeFastigheter AB utföra projektet "Investering produktionsstartbeslut – Täljegymnasiets idrottshall tillgänglighetsanpassas" enligt de handlingar som ligger till grund för offert.

Byggprocessen

Efter att projekteringsavtal finns upprättat mellan kommun och TelgeFastigheter AB (för ett projekt som finns i Mål och budget enligt bilaga 4c) kan projektgrupp bildas och projektarbetet starta. Först när beslut om produktionsstart finns kan TelgeFastigheter AB påbörja produktionsfasen. Ombyggnad av idrottshall Täljegymnasiet ska utföras så att denna blir tillgänglighetsanpassad. Innan produktionen kan starta utförs planering; programarbete och projektering.

Byggprocessen kan enklast beskrivas i faser som upprepas fram till att en tillräckligt bra lösning finns för varje fas. Det vill säga, en upprepande process under ordnade former.

1. Program upprättas. Ett byggnadsprogram beskriver krav på lokalerna med avseende på funktioner, samband, areabehov, tekniska system, arbetsmiljö, arkitektonisk utformning och ekonomiska ramar mm.
2. Projektering av programmet görs. Projektering är det skede då alla tekniska frågor bestäms. Projekteringen pågår fram till att information om projektet är så pass detaljerad så att en offert kan upprättas.
3. När programarbetet är klart och projekteringen så pass detaljerad att TelgeFastigheter kan lämna en offert kan projektet tas till kommunstyrelsen för produktionsstartbesked.
4. Ärende förs till utbildningsnämnden, samt kommunstyrelsen för produktionsstartbeslut.
5. Utförande av planerade åtgärder, produktion (efter beslut i nämnd och kommunstyrelsen).

Medverkande i projektgruppen under hela projektet är projektledare från TelgeFastigheter (leder projektet), lokalstrateg skola förskola från utbildningskontoret (representant för utbildningskontorets ledningsgrupp), från kultur- och fritidskontoret har handläggare från förening och anläggning funnits med. För upprättande av program för inne- och utemiljö har även idrottlärare från båda gymnasieskolorna bjudits in att medverka i projektarbetet. Samverkan har också skett, dels med lokalt fackliga ombud (vi ett flertal tillfällen) och dels med KHR (via arbetsgrupp för lokaler skola förskola).

Miljökrav hos TelgeFastigheter AB

SundaHus

Målet är att samtliga material som TelgeFastigheter AB tillåter i projektet ingår i databasen "Sunda Hus". I de fallen så inte är skäligt, på grund av kvalitet eller kostnad ska valt material godkännas av projektledare och en avvikelserapport skrivs.

SundaHus Miljödata är ett system för hälso- och miljöbedömning av produkter i bygg- och fastighetsbranschen. Kärnan i systemet är en databas med ämnen, material och produkter

<http://www.sundahus.se/home.aspx> Sunda hus är ett oberoende företag, vars affärsidé är att sälja systematiserad databaslagrad information och konsulttjänster för en hållbar utveckling inom bygg- och fastighetssektorn.

GreenBuilding

Det kommer inte att vara aktuellt för TelgeFastigheter AB är att skicka in en ansökan om GreenBuilding certifikat, detta i och med att idrottshallens omklädningsrum är en mindre del av hela skolbyggnaden.

GreenBuilding är ett system som lanserades år 2004 av EU-kommissionen för att kunna kvalitetsmärka energieffektiva byggnader. Programmet uppmanar ägare till andra fastigheter än bostäder att, på frivillig basis, effektivisera energianvändningen i sina byggnader inom en eller flera tekniska discipliner. Kriterierna för GreenBuilding vid ombyggnad är att sänka energiförbrukningen i fastigheten med 25 procent relativt den energiförbrukning som byggnaden hade innan ombyggnad.

Lille-Vie Eklind
Södertälje kommun

151 89 SÖDERTÄLJE

Offert – Täljegymnasiet ombyggnad tillgänglighet i gymnastikhall (kultur- och fritidsnämnden)

Till offerten bifogas preliminärt hyresavtal för aktuellt objekt. Blir investeringsprojektet försenat eller färdigt i förtid justeras hyresavtalet med det korrekta inflyttningsdatumet. I enlighet med pris- och avtalsmodellen för kommunens verksamhetslokaler kommer det preliminära hyresavtalet att justeras då slutavräkning på investeringsprojektet görs, ca 7 månader efter inflyttningsdatum.

Investeringen är budgeterad till 2 650 000 kr. Södertälje kommun betalar självkostnad för investeringen (enligt pris- och avtalsmodellen).

Investeringen ska debiteras som hyra. Nytt hyresavtal tecknas med nedanstående hyresökning.

Investeringsbelopp, exkl moms	2 650 000 kr
Ränta (fn 2,18%)	2,18 %
Avtals-/driftstart	2016-08-15
Avskrivningstid	K3
Ränta + Avskrivning	189 480 kr
Bashyra + drift*	1 182 841 kr

Hyra/år **1 372 321 kr**

*Bashyran enligt ovan är preliminär och kan komma att justeras i samband med omräkning av hyror i verksamhetslokaler för kommande tre-års perioden.

Ovanstående investering är beräknad med rak avskrivning och i enlighet med gällande K3-regelverk. Samtliga belopp anges exklusive moms, vilket tillkommer på ovanstående. Om hyresgäst flyttar innan avskrivningstiden upphör skall återstående bokfört värde hanteras enligt kommunens och Telge Fastigheters gällande regler vid avflyttning.

Södertälje den 5 oktober 2015

Fredrik Nordblad

§ 20 Beslut om lokalanpassningar, budget 2015

Dnr: UN 2014/0104

Sammanfattning av ärendet

Enligt Södertälje kommuns riktlinjer tilldelas nämnderna en budgetram som bygger på kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges prioriteringar. Nämnden fördelar sedan budgeten vidare till respektive verksamhetsområde. Utbildningskontoret redovisar i bilaga 1 förslag till budgetram per verksamhetsområde för en budget i balans. Nämnden föreslås fastställa denna.

Inför 2015 har ramarna räknats upp med 2,5 % för löner och prisökningar. För att prioritera bl a förskollärare och lärare i 2015 års lönerörelse har sedan utbildningsnämnden tillförts ytterligare 2 462 tkr. Under 2014 har en ny modell för fördelning av schablonintäkterna från Migrationsverket införts. En del av schablonintäkterna redovisas som intäkter på utbildningsnämndens verksamheter. Samtidigt minskas nämndens kommunbidrag i budgeten. I budget 2015 finansieras 41 600 tkr av nämndens verksamhet med schablonintäkter.

Resursfördelningen för förskola och grundskola har tillförts 4 240 tkr som förstärkning förskolan, 17 037 tkr förstärkning grundskolan samt 2 134 tkr för satsning på mer ekologiska råvaror i förskole- och skolmaten. Samtidigt har resursfördelningen minskats med 4 238 tkr då satsningen på kompetensutveckling avslutas 2014. Netto förändras således resursfördelningen till grundskolan med 12 799 tkr. I övrigt påverkas resursfördelningen av demografin, således förändringar av antalet barn och elever samt förändringar i indexeringen baserad på resursfördelningens bakgrundsvariabler. Vidare har nämnden tillförts 17 000 tkr för att finansiera gymnasieverksamheten. Det innebär att gymnasieverksamheten är finansierad med i Mål och budget gällande förutsättningar.

Utbildningsnämndens totala ram inför 2015 uppgår till 1 931 116 tkr inklusive schablonersättning.

Platsbidrag förskola

Resursfördelningsmodellen förslås i stort vara oförändrad jämfört med 2014. Det föreslagna budgetalternativet för förskolan innebär att platsbidragen för kommunala förskolor ökar med 4,1 % jämfört med Mål och budget 2014. Platsbidrag för enskilda förskolor ökar med 6 % jämfört med 2014.

Platsbidrag grundskola

Resursfördelningsmodellen förslås vara i stort sett oförändrad jämfört med 2014. Det föreslagna budgetalternativet för grundskolan innebär att platsbidraget för skolor med annan huvudman, främst fristående grundskolor, ökar med 8 %. Platsbidragen för nämndens skolor ökar med ca

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2015-02-24 M.S.	Utdragsbestyrkande
---	------------------------------------	---

§ 20 forts

2,6 % jämfört med 2014. För de kommunala skolorna finns centrala resurser avsatta för olika riktade satsningar om ca 27 000 tkr. De riktade satsningarna avser insatser för årskurserna F-3 samt insatser för att införa tvåläraresystem i våra skolor.

Modellen för finansiering av särskilt omfattande stöd föreslås förändras jämfört med föregående år. Medel för att finansiera omfattande särskilt stöd för elever där socialtjänsten placerat elever i annan kommun föreslås överföras från skolornas tilldelade belopp till Resurscentrum anslag.

Programpeng Gymnasieskola

För nationella program gäller den nya prislistan för samverkansregionen Stockholms län. För program som inte omfattas av prislistan ovan har programpengen räknats upp med 2,5 % i enlighet med Mål och budget.

Grundsärskola och gymnasiesärskola

Resursfördelningsmodellen förslås vara oförändrad jämfört med 2014.

Övrig verksamhet

I övrig verksamhet ingår bl a Resurscentrums verksamhet och IKT-kostnader.

Administration och verksamhetsövergripande kostnader

I ramen ingår utbildningskontorets centrala ledning och administration. Vidare finns här vissa verksamhetsövergripande kostnader som förändring av semesterlöneskuld, tillfälligt tomställda lokaler samt vissa strategiska omställningskostnader.

Priser för skolmåltider

I enlighet med beslutad prismodell för skolmåltider i Södertälje kommun fastställs följande priser för 2015:

Måltid	Pris, kr
Förskolan	43,00
Lunch grundskolan	30,25
Lunch lov grundskolan	9,50
Lunch gymnasiet	29,50
Frukost	6,50
Mellanmål	6,50
Riktpris pedagogisk lunch	17,00

Justerandes signum

M.S.

Anslagsdatum

2015-02-24

Utdragsbestyrkande

§ 20 forts

I Mål och budget 2015 genomförs en satsning på förskole- och skolmaten med totalt 2 500 tkr. Medlen har ökat förskolans och grundskolans resursfördelning. Måltidspriserna ökar därför med ca 4,3 % för förskolan och grundskolan. I ökningen ovan ingår satsning samt kompensaton för pris- och löneökningar.

Lokalinvesteringar

I bilaga 4 C i Mål och budget 2015 har avsatts medel till anpassningsåtgärder lokaler. Utbildningsnämnden har att prioritera vilka åtgärder som ska genomföras under 2015. Nedan förslås följande prioritering under 2015.

1. Anpassning av Björkängskolan till förskola 100 platser.
2. Tillgänglighetsanpassning Täljegymnasiet idrottshall
3. Utemiljöåtgärder enligt prioriteringslista
4. Åtgärder i Brunnsängskolans äldre byggnader

Åtgärderna utreds och prioriteras i ovan ordning. En anpassning av Björkängskolan till förskola är nödvändig då det är brist på förskoleplatser i Brunnsäng-Grusåsen samtidigt som det genomförs nybyggnation av bostäder inom områdena. Täljegymnasiets idrottshall är inte tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. I skolan finns särgymnasiet som har ett flertal elever med funktionsnedsättning. Samtliga skollokaler ska vara tillgänglighetsanpassade. Åtgärder i Brunnsängskolans äldre byggnader är planerade till 2016. Om investeringsutrymmet tillåter kan dock vissa insatser genomföras redan under 2015.

KF/KS investeringar

Inför 2015 års budget har kommunfullmäktige tilldelat Utbildningsnämnden en investeringsram för inventarier m m på 5 500 tkr. Nämnden ska besluta om fördelning av dessa investeringsmedel. Nedan framgår en fördelning av ramen på följande projekt:

Projekt	Investeringsbudget (tkr)
Kök och matsal	2 000
Björkängs förskola	1 500
Remidacenter	500
Ej prioriterade projekt	1 000
Summa investeringar	5 500

Justerandes signum

Anslagsdatum

2015-02-24

Utdragsbestyrkande

§ 20 forts

Utbildningsnämnden beslutade 2015-01-13, § 10, punkt 4, att bordlägga prioritering av lokalinvesteringar/anpassningar.

Vid dagens sammanträde utdelas förslag daterat 2015-02-17 från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Beslutsunderlag

Förslag från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet daterat 2015-02-17

Tjänsteskrivelse från utbildningskontoret daterad 2015-01-07

PM från utbildningskontoret daterad 2015-01-07

Yrkande

Ordförande Elof Hansjons (S) yrkar enligt förslag från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet att:

1. Anpassning görs av Björkängskolan till lokal som möjliggör både förskole- och grundskoleverksamhet utifrån behov
2. Täljegymnasiets idrottshall tillgänglighetsanpassas
3. Utemiljöåtgärder enligt prioriteringslista

Veronica Westergård (KD) yrkar bifall till ordförandens förslag och meddelar att alliansen avser att inkomma med ett särskilt yttrande.

Mats Siljebrand (FP) yrkar att punkt 3, prioriteringslistan för utemiljöåtgärder, biläggs protokollet.

Ordförande Elof Hansjons (S) bifaller Mats Siljebrands (FP) yrkande att prioriteringslistan för utemiljöåtgärder biläggs protokollet.

Utbildningsnämndens beslut

1. Anpassning görs av Björkängskolan till lokal som möjliggör både förskole- och grundskoleverksamhet utifrån behov
2. Täljegymnasiets idrottshall tillgänglighetsanpassas
3. Utemiljöåtgärder enligt prioriteringslista
4. Prioriteringslista för utemiljöåtgärder biläggs protokollet

Särskilt yttrande

Veronica Westergård (KD), Christoffer Johansson (M), Mats Siljebrand (FP) och Johanna Lundgren Gestlöf (C) anmäler och inkommer med ett särskilt yttrande, se bilaga.

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2015-02-24	Utdragsbestyrkande
--	----------------------------	---

§ 20 forts

Beslutet skickas till
Akten

Kommunstyrelsens kontor/Camilla Broo

Justerandes signum

M.S.

Anslagsdatum

2015-02-24

Utdragsbestyrkande

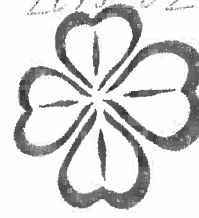

Folkpartiet

Kristdemokraterna

CENTERPARTIET

Allians för Södertälje

SÄRSKILT YTTRANDE

Ärende 8 – Beslut om lokalanpassningar budget 2015

Utbildningsnämnden har i dag fattat beslut om prioriteringar av anpassningar i lokaler för 2015. Nämnden var enig om att investeringarna i Brunnsängskolans äldre delar får vänta till förmån för andra satsningar, men också att omvandlingen av Björkängskolan till förskola bör ges en mer flexibel utformning så att den vid behov fortsatt kan fungera som skola. Björkängskolan har fram till vattenskadorna 2014 under flera år tjänat som lågstadieskola och därefter varit tänkt som förskola för 100 barn.

För närvarande växer områdena Brunnsäng, Ritorp och Viksberg kraftigt. Brunnsängskolan, som är byggd för 750 elever, tar just nu emot 930 elever. Nämnden är överens om att skolan inte ska få växa sig hur stor som helst och att en F-6-skola i Viksberg ska byggas med driftstart 2017.

Här menar vi som företrädare för allianspartierna att det vore en klok idé att redan nu börja bygga skolorganisationen för skolan i Viksberg, i stället för att behöva rekrytera personal, skolledning och elever först till driftstarten 2017. När återställningen av Björkängskolan står klar bör lokalerna användas för att låta Viksbergs kommande organisation växa fram. Vi ser det som en fördel att redan nu rekrytera skolledning, att låta lärarlaget i den kommande skolan börja samspela och att till exempel elever boende i Ritorp och Viksberg har möjlighet att söka till en skola lite närmare hemmet.

.....
Veronica Westergård (KD), andre vice ordförande

.....
Christoffer Johansson (M), ledamot

.....
Mats Siljebrand (FP), ledamot

.....
Johanna Lundgren Gestlöf (C), ersättare

UN 2015-02-17, § 20, b, lagen

Utbildningskontoret

Södertälje
kommun

- maj 2014

Datum: 2014-05-11

Handläggare: Lille-Vie Eklind, utbildningskontoret

Diarienummer: UN 11/641, EN kdn 11/80, HÖMÖ kdn 11/79, VÅMÖ kdn 11/74, JÄ kdn 11/80

Beslut i oktober och november 2011

Ärenderubrik: Skolgårdar – underhåll – standard - ansvar

Samtliga kommunalnämnder och utbildningsnämnden tog i månaderna oktober och november 2011 beslut:

1. Utbildningskontoret tar fram ett förslag över önskad minimistandard på förskole- och skolgårdar.
2. Utbildningskontoret uppdrar TFAB att uppskatta kostnad för att nå önskad minimistandard på samtliga förskole- och skolgårdar.
3. Den uppskattade kostnaden beaktas i nämndens budgetdialog.
4. Utbildningskontoret tar fram en rutin/mall som ska användas av verksamheten i de fall de väljer att ordna utrustning genom egen försorg.
5. Ansvaret för den utrustning som finns för förskole- och skolgårdar idag och som inte anordnats av hyresvärden regleras med hjälp av mallen. Möjlighet att kunna säkerställa utrustningen trots att ansvarsfrågan inte är reglerad ska ses över. I de fall ingen ansvarig kan utses tas utrustningen bort.

Utbildningsnämnden tog förutom punkt 1-5 även beslut:

6. Skolgårdarna ska kunna utnyttjas i det pedagogiska arbetet.
7. Friskolorna i kommunen rekommenderas att använda sig av samma minimistandard på förskole- och skolgårdar som de kommunala förskole- och skolgårdarna.

Sammanträdesdatum

Utbildningsnämnden, 2011-10-25

Vårdinge-Mölndal kommunalnämnd, 2011-11-01.

Enhörna kommunalnämnd, 2011-11-07.

Järna kommunalnämnd, 2011-11-08.

Hölö-Mörkö kommunalnämnd, 2011-11-10.

Upphandling

För utförande av uppdraget (förutom resurs från utbildningskontoret) har utbildningskontoret har skickat beställning till TelgeFastigheter AB som i sin tur har gjort avrop av ramavtalsarkitekt (AQ arkitekter i Eskilstuna). Kontakt med TelgeInköp rekommenderas om information om upphandlingsförfarande för ramavtalet mm efterfrågas. Avtal finns tillgängligt att läsa, bifogar länk till "Avtalsportalen". <http://avtalsportal.telge.se/default.aspx?tab=0> Inköpsområde; Konsulter & externa tjänster. Inköpskategori; Tekniska konsulter

Organisation

Styrgrupp:

Utbildningskontorets ledningsgrupp

Projektgrupp:

Projektledare från TelgeFastigheter AB, Josef Kazemi

Landskapsarkitekt från AQ arkitekter, Anna Wennberg.

Byggprojektledare från utbildningskontoret, Lille-Vie Eklind

Referenser:

Kommunala handikapprådet; Lennart Andersson, Olle Ericsson och Debora Josefsson Liljebrink.
Miljökontoret; Ana Camargo
Naturskolan; Marlene Ness
Trygghet och säkerhet; Björn Lundstedt
Telge Fastigheter förvaltare; Magnus Björklund, Anders Lindgren, Kristina Sälge och Rolf Ulander.

Beslut i december 2011

Utbildningskontoret redovisar:

Översiktligt program utemiljö grundskola och förskola

Ärenderubrik: Standard och utformning på förskole- och skolgårdar

Enhörna-, Järna- och Vårdinge-Mölnbos kommunalnämnder samt utbildningsnämnden tog i december 2011 beslut:

1. Nämnden beslutar att programmet för utemiljö skall vara vägledande i det fortsatta arbetet med förskole- och skolgårdar.

Utbildningsnämnden tog även beslut:

2. Utbildningsnämnden besluta att avsätta 5 mkr av nämndens reinvesteringsutrymme för att påbörja arbetet.

Hölö- Mörkö kommunalnämnd återremitterade ärendet.

”Nämnden återremitterar ärendet till utbildningskontoret med uppdrag att se över trygghets- och säkerhetsaspekten och tillgänglighetsaspekten samt att de skrivs in i dokumentet.”

Sammanträdesdatum

Utbildningsnämnden, 2011-12-05.

Enhörna kommunalnämnd, 2011-12-05.

Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd, 2011-12-06.

Hölö-Mörkö kommunalnämnd, 2011-12-08.

Järna kommunalnämnd, 2011-12-15.

Ärende i maj 2014

Utbildningskontoret redovisar:

- a) **Kompletterad och uppdaterad "Manual utemiljö – Förskola skola"**
- b) **"Minimistandard"**
- c) **Säkerställa lekutrustning på förskole- och skolgårdar**
- d) **Friskolor**

Ärenderubrik: Standard och utformning på förskole- och skolgårdar, maj 2014

Sammanträdesdatum

Utbildningsnämnden, 2014-05-27.

Enhörna kommunalnämnd, 2014-05-26.

Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd, 2014-05-27.

Hölö-Mörkö kommunalnämnd, 2014-05-28.

Järna kommunalnämnd, 2014-05-27.

a) Kompletterad och uppdaterad Manual utemiljö – Förskola skola

Bakgrund

Utbildningsnämnden och kommunalnämnderna har beslutat att frågan om standarden på Södertäljes förskole- och grundskolegårdar behöver fastställas. Utbildningskontoret har upprättat en utemiljömanual; "Översiktligt program utemiljö grundskola och förskola, Södertälje kommun" daterat 2011-11-25. Utemiljömanualen ska användas som ett projekteringsunderlag av TelgeFastigheter AB vid om-, ny-, och tillbyggnad av förskolor och skolor.

Dock, Utemiljömanualen som redovisades i december 2011 återremitterades av Hölö- Mörkö kommunalnämnd. "Nämnden återremitterar ärendet till utbildningskontoret med uppdrag att se över trygghets- och säkerhetsaspekten och tillgänglighetens aspekt samt att de skrivs in i dokumentet."

Utförande vid komplettering och uppdatering

Delar av projektgruppen, landskapsarkitekt och byggprojektledare från utbildningskontoret har träffat representanter från kommunala handikapprådet; Olle Ericsson, Lennart Andersson och Debora Josefsson Liljebrink för konsultation kring tillgänglighetsaspekten. Björn Lundstedt, säkerhetssamordnare för konsultation kring säkerhetsaspekten samt miljöinspektör Ana Camargo för konsultation kring solskydd samt miljö och hälsoskydd.

Vid uppdateringsprocessen har även en total översyn av manualen utförts i samarbete med Naturskolan, Marlene Ness.

Resultat

Utemiljö manual – Förskola och skola [daterad 2014-05-12]

Manual daterad 2014-05-12 finns som bilaga till tjänsteskrivelse för godkännande. Efter godkännande av samtliga nämnder kommer reviderad utemiljömanual att implementeras i TelgeFastigheter ABs arbete med förskole och skolgårdar. Utemiljömanualen kommer även att placeras på kommunens hemsida samt presenteras till rektorer och förskolechefer.

b) "Minimistandard"

Bakgrund

Utbildningsnämnden och kommunalnämnderna har beslutat att frågan om standarden på Södertäljes förskole- och grundskolegårdar behöver fastställas. Det ska utföras genom att en ministandard beslutas och en uppskattad kostnad redovisas för de gårdar som inte uppfyller ministandard, det vill säga - en standard som är bra. Den uppskattade kostnaden kan sedan beaktas i nämndens budgetarbete.

Utförande

Utbildningskontoret har upprättat en utemiljömanual. En inventering av samtliga förskole- och skolgårdar är utförd. Vid inventeringen har en checklista använts där krav har hämtats från utemiljömanualen. Efter inventeringen är en analys utförd. För de gårdar som inte har en

tillräckligt bra standard för att bedömas ”bra utemiljö” har också en grov kostandsbedömning utförts.

Inventering

Samtliga gårdar har besökts av en och samma person under hösten 2012 och våren 2013, landskapsarkitekt Anna Wennberg/ AQ Arkitekter. Uppdraget är i sin natur subjektivt, genom att låta en och samma person utföra samtliga inventeringar har risken för att olika bedömningar görs minimerats. För att öka graden av objektivitet har inventering grundat sig på en checklista med kravspecifikationer hämtade från Utemiljömanualen.

Samtliga gårdar har fotograferats, dokumenterats och utvärderats genom vissa kontrollpunkter från Utemiljömanualen. Punkter som relaterar direkt till hur verksamheten använder gården (ex odling, pedagogisk idé) har uteslutits eftersom det i det första översiktliga skedet inte har ingått samtal och utvärdering med personal. Solskydd ingick inte heller i utvärderingen då miljökontoret har utfört en särskild inventering av dem. Vid analysarbetet har istället jämförelse med resultat som miljökontoret har med de gårdar som med resultat från inventeringen var bedömda som ”inte tillräckligt bra”. Utfallet var slående lika, ingen ändring i listan behövde göras.

Följande kontrollpunkter har beaktats:

1. utformning
2. sittplatser
3. uteklassrum
4. belysning gård
5. utrustning
6. tillgänglighet
7. lastintag

Kontrollpunkter inventering

Utformning

	ja	nej	delvis
Tydliga entréer			
Gårdens särart lyfts fram			
Platser för passiv rekreation			
Platser för emotionellt deltagande			
Platser för aktivt deltagande			
Platser för kreativt deltagande			
Lekbuskage/miniskog			
Kullar/kuperad yta			
Insprängningsskydd			

Tillgänglighet

	ja	nej	delvis
entréer (minst en entré)	☐	☐	☐
parkering (inom 25m, helst 10m)	☐	☐	☐
gård (når man alla delar, ramper etc?)	☐	☐	☐
minst 1 tillgänglig sandlåda	☐	☐	☐
minst 1 tillgänglig gunga	☐	☐	☐
minst 1 tillgänglig sittplats	☐	☐	☐
minst 1 tillgängligt bord	☐	☐	☐
1-5 övriga tillgängliga lekredskap	☐	☐	☐
finns snubbelrisker/onödiga hinder	☐	☐	☐

Lastintag

	ja	nej	delvis
lastintag med vändplan eller ficka, skiljt från barnens väg, stakethöjd	☐	☐	☐

Analys

Utfallet av inventeringen klassificerades i fyra kategorier beroende på behov av åtgärder för att uppfylla checklistan med punkter hämtade från utemiljömanualen:

1. Gårdar med behov av fler än 20 åtgärder
2. Gårdar med behov av 16-20 åtgärder
3. Gårdar med behov av 10-15 åtgärder
4. Gårdar med behov av färre än 10 åtgärder

Sammanställningen har legat till grund för att utföra analys av utfall samt att beskriva föreslagna åtgärder. Hänsyn har vägts in mellan antal åtgärder som rekommenderas samt vilken kategori av åtgärd som rekommenderas, även verksamhetens närområde har påverkat resultatet.

Sammanställningen och ovan nämnda faktorer visar tydligt vilka gårdar som "inte är tillräckligt bra". Att beakta i sammanhanget, nivån benämns i ärendet som "minimistandard" ett mer adekvat uttryck är "ändamålsenlig nivå".

Enligt beslutspunkt 3 "Den uppskattade kostnaden beaktas i nämndens budgetdialog." föreslår förvaltningen en ny rubrik till bilaga 4c (Lokalinvesteringar) inför Mål och budget 2015-2017 processen "Utemiljö förskole- och skolgårdar". Rubriken är tänkt att innefatta ett projekt motsvarande "Kök och matsal" som löper över flera år, men med en mindre investering per år ex 5 miljoner SEK. Alternativt kan "Utemiljö förskole- och skolgårdar", placeras under rubriken "Anpassningar".

Kostnadsbedömning

Enligt beslutspunkt 2 "Utbildningskontoret uppdrar TelgeFastigheter AB att uppskatta kostnad för att nå önskad minimistandard på samtliga förskole- och skolgårdar." ska de gårdar som inte har en ändamålsenlig nivå kostnadsbedömmas. För att få fram en detaljerad kostnad krävs en ansenlig kostnad i sig. En lösning har därför varit att göra en grov bedömning.

När det är aktuellt med en uppgradering kan en mer detaljerad kostnadsbedömning göras av TelgeFastigheter AB, detta efter att upprättat program för aktuell gård är klart. Nedan presenteras en prioriteringslista med bedömda storleksnivåer på de gårdar som inte har en "ändamålsenlig nivå". Att observera, övriga gårdar har ändamålsenlig nivå.

Gårdar som bedöms vara i behov av uppgradering för att nå ändamålsenlig nivå

Prioritering	Verksamhet	Beskrivning av behov	Investeringens storlek
1.	Rösberga förskolecenter	Multifunktionshandikappade barn. Förbättrad möjlighet att komma ut genom markmaterial och utrustningar som är tillgänglighetsanpassade behövs. Gummiytor på alla platser där fallskydd behövs. Ytor behöver även struktureras för att anpassas till barn med psykiska funktionshinder. Genomgripande utredning behövs. Alla ytor och all utrustning behöver ses över.	> 2 miljoner
2.	Ronnaskolan	Genomgripande utredning behövs. Alla ytor och all utrustning behöver ses över.	> 2 miljoner
3.	Rubinens förskola	Genomgripande utredning behövs. Alla ytor och all utrustning behöver ses över.	< 2 miljoner
3.	Pärlans förskola	Genomgripande utredning behövs. Alla ytor och all utrustning behöver ses över.	< 2 miljoner
4.	Blombackaskolan	Genomgripande utredning behövs. Alla ytor och all utrustning behöver ses över.	> 2 miljoner
5.	Brolunda förskola	Genomgripande utredning behövs. Alla ytor och all utrustning behöver ses över.	< 2 miljoner
6.	Fasadens förskola	Viss komplettering av utrustning och grönstruktur rekommenderas.	< 1 miljon
6.	Burspråkets förskola	Viss komplettering av utrustning och grönstruktur rekommenderas.	< 2 miljoner
7.	Lärkans förskola	Viss komplettering av utrustning och grönstruktur rekommenderas.	< 1 miljon
8.	Urbergets förskola	Viss komplettering av utrustning och grönstruktur rekommenderas.	< 2 miljoner
9.	Lina förskola	Viss komplettering av utrustning och grönstruktur rekommenderas.	< 2 miljoner
10.	Blommans förskola	Viss komplettering av utrustning och grönstruktur rekommenderas.	< 2 miljoner

Prioritering	Verksamhet	Beskrivning av behov	Investeringens storlek
11.	Stålhamraskolan	Sammankoppling av ytor behöver ses över. Viss komplettering av utrustning och grönstruktur rekommenderas.	< 1 miljon
12.	Fornbackaskolan	Viss komplettering av utrustning och grönstruktur rekommenderas.	< 2 miljoner

c) Säkerställa lekutrustning på förskole- och skolgårdar

Den lösning som finns för att säkerställa utrustningen är att TelgeFastigheter AB ansvarar för all lekutrustning som finns på kommunala förskole- och skolgårdar. Som en konsekvens av beslut enligt ovan har därför beställning gjorts till TelgeFastigheter AB att inventera samtliga kommunala förskole- och skolgårdar samt att ta bort utrustning som inte uppfyller gällande lagar och förordningar. Driftentreprenör Peab har fått beställningen om borttagande från TelgeFastigheter AB. Information till samtliga förskolor och skolor har skickats ut. Aktuell verksamhet kommer enligt överenskommelse mellan TelgeFastigheter AB och Peab att kontaktas och informeras på plats innan borttagande kommer att ske.

d) Friskolor

Uppdaterat och kompletterat "Manual utemiljö – Förskolor och skolor" kommer att finnas tillgängligt på kommunens hemsida, när godkännande finns från utbildningsnämnden och samtliga kommundelsnämnder.